

Statut Parafialny Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego

I. Postanowienia Ogólne

§ I

Parafia Św. Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, zgodnie z § 30 Statutu Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, jest podstawową jednostką duszpasterską i administracyjną w diecezji. Składa się ona z kleru i wiernych, zrzeszonych przy świątyni parafialnej, i znajduje się pod kanoniczną jurysdykcją Biskupa Diecezjalnego (§ 23 Statutu Wewnętrznego), oraz pod bezpośrednim kierownictwem proboszcza, mianowanego przez tegoż Biskupa.

§2

Parafia ma na celu zaspakajanie religijnych potrzeb zrzeszonych w niej członków.

§3

Na czele parafii, zgodnie z § 30 Statutu Wewnętrznego, stoi proboszcz, wykonujący swe czynności pod zwierzchnictwem Biskupa Diecezjalnego. W większych parafiach pomocnikami proboszczów są wikariusze i diakoni.

§4

W każdej parafii jest świątynia parafialna, którą zarządza proboszcz. W parafiach, oprócz świątyni parafialnej mogą znajdować się inne świątynie lub kaplice, zarządzane również przez proboszcza.

§5

Tworzenie parafii oraz zmiana ich granic, łączenie lub zamknięcie parafii następuje na mocy decyzji Biskupa Diecezjalnego, zgodnie z przepisami kościelnymi i państwowymi oraz z uwzględnieniem życzeń wiernych. Utworzenie nowej parafii jest uzależnione:

- a) od potrzeb duszpasterskich, warunków lokalnych oraz od ilości wiernych uzasadniającej potrzebę nowej parafii,
- b) od zapewnienia należytych środków materialnych do utworzenia parafii.
- c) zmiany granic parafii są uwarunkowane istotnymi potrzebami kościelnymi, wymaganiami pracy duszpasterskiej i aprobatą biskupa diecezjalnego.

§6

W wypadku zniesienia parafii świątynie i kaplice, znajdujące się na terenie parafii przechodzą wraz z całym majątkiem ruchomym i nieruchomym na własność diecezji pod bezpośredni zarząd Biskupa Diecezjalnego.

§7

Każda parafia posiada swoją pieczęć według wzoru, ustalonego przez Sobór Biskupów. Pieczęć tę przechowuje proboszcz, który też jedynie może ją przykładać na dokumentach parafialnych.

II. Świątynie

§8

Troska o należyte utrzymanie świątyni parafialnej i innych obiektów sakralnych, znajdujących się na terenie parafii, jest obowiązkiem kleru parafialnego i parafian.

§9

Budowa, przebudowa i odnawianie świątyni parafialnej odbywa się za zezwoleniem Biskupa Diecezjalnego i zgodnie z przepisami kościelnymi z zachowaniem właściwych przepisów państwowych.

§10

Na budowę, przebudowę lub odnawianie świątyni mogą być udzielane zezwolenia na zbiórkę:

- a) w granicach diecezji - przez Biskupa Diecezjalnego,
- b) w granicach Metropolii - przez Metropolitę

§11

Cmentarze parafialne oraz świątynie cmentarne i kostnice są zarządzane zgodnie z prawami kościelnymi przy zachowaniu przepisów państwowych o cmentarzach.

III. Kler Parafialny

§ 12

Kler parafii składa się z proboszcza i ewentualnie wikariusza, diakona oraz psalmisty. Ilość członków kleru parafii może być zwiększona przez Biskupa Diecezjalnego, stosownie do potrzeb parafii.

§13

Proboszcz jest przełożonym kleru i służby kościelnej swej parafii i jest odpowiedzialny przed swym Biskupem za należyty stan parafii. Proboszcz sprawuje pieczę i jest odpowiedzialny za całokształt życia religijnego i za gospodarkę kościelno-parafialną swej parafii, oraz prowadzi kancelarię parafialną. Proboszcz ma obowiązek zapewnić nauczanie religii na terenie swej parafii.

§ 14

Wikariusz jest najbliższym współpracownikiem i pomocnikiem proboszcza. W razie choroby lub nieobecności proboszcza zastępuje go wikariusz o ile parafia go posiada, lub kapłan wyznaczony przez właściwego Biskupa Diecezjalnego.

§ 15

Diakon jest pomocnikiem kapłana przy odprawianiu nabożeństw oraz przy wykonywaniu posług religijnych. Diakon wykonuje i inne czynności zlecone przez Proboszcza.

§ 16

Do obowiązków psalmisty należy:

- a) śpiewanie i czytanie w czasie nabożeństw oraz przy spełnianiu posług religijnych,
- b) organizowanie i prowadzenie chóru,
- c) dbanie o należyty stan ksiąg liturgicznych.

§ 17

Proboszczowie oraz ich pomocnicy (wikariusze, diakoni i psalmiści) są obowiązani, zgodnie z przepisami kościelnymi, zaspakajać i moralne potrzeby swoich parafian. Za posługi religijne mogą być przyjmowane dobrowolne ofiary, które są dzielone między wszystkich członków

kleru.

§ 18

Członkowie kleru parafialnego mogą opuszczać swą parafię za zezwoleniem proboszcza nie dłużej jak na 3 dni; proboszcz opuszczając swą parafię na czas 3 dni, powinien zawiadomić dziekana. Urlopów do 1 tygodnia udziela dziekan, dłuższych zaś Biskup Diecezjalny.

Zezwolenia na wyjazd za granicę udziela Biskup Diecezjalny.

IV. Parafianie

§ 19

Przynależność parafialną określa się według miejsca zameldowania na pobyt stały. Narzeczeni, którzy chcą otrzymać ślub poza swą parafią macierzystą, winni przedłożyć zaświadczenia przedślubne z tej parafii.

§ 20

Parafianie wraz z klerem są moralnie zobowiązani troszczyć się o należyty stan swojej świątyni, budynków parafialnych, cmentarzy oraz całego mienia kościelnego i parafialnego. Parafianie troszczą się również o materialne zabezpieczenie kleru parafialnego. Poza tym, parafianie powinni współpracować z klerem parafialnym w rozwoju życia religijno-moralnego parafii.

V. Zarząd Parafii

§ 21

Parafią zarządza proboszcz pod kierownictwem Biskupa Diecezjalnego i pod nadzorem dziekana oraz przy pomocy Rady Parafialnej.

§ 22

Akta i księgi kościelne w parafii oraz klucze od świątyni, znajdujących się na terenie parafii, przechowywane są u proboszcza.

§ 23

Proboszcz prowadzi zgodnie z obowiązującymi przepisami kościelnymi:

- a) kościelne księgi metrykalne w 2-ch egzemplarzach chrztów, ślubów i pogrzebów,
- b) kronikę parafialną do zapisywania ważniejszych wydarzeń,
- c) księgę do wpisywania protokołów i uchwał zebrania parafialnego i rady parafialnej,
- d) wykaz kleru w 3-ch egzemplarzach,
- e) księgę zeznań przedślubnych,
- f) księgę rachunkową do wpisywania dochodów i rozchodów kościelnych,
- g) dziennik korespondencyjny kancelarii parafialnej,
- h) księgę inwentarzową,
- i) księgę wizytacji i kontroli,
- j) księgę ewidencji świc.

Prowadzenie kancelarii parafialnej należy do proboszcza, a wikariusze, diakoni i psalmiści są obowiązani do pomocy w zakresie wyznaczonym przez proboszcza.

§ 24

Proboszcz na prośbę osób uprawnionych może za opłatą w wysokości ustalonej przez Biskupa, wydawać dotyczące tych osób wypisy z ksiąg i aktów kościelnych, zaopatrzone

swym podpisem (pieczęcią parafialną).

§ 25

Po zakończeniu roku kalendarzowego, nie później jednak niż 1 lutego, proboszcz składa dziekanowi sprawozdanie roczne o stanie parafii według ustalonego wzoru. Inne sprawozdania i wykazy ustalone przez Biskupa Diecezjalnego, proboszcz składa za pośrednictwem dziekana w terminach wyznaczonych przez Biskupa.

§ 26

Wszelką korespondencję urzędową prowadzi proboszcz.

VI. Zebranie Parafialne

§ 27

Zwyczajne zebranie parafialne jest zwoływane przez proboszcza co najmniej 2 razy do roku.

Nadzwyczajne zebranie parafialne zwołuje proboszcz:

- a) na zarządzenie Biskupa Diecezjalnego,
- b) na skutek uchwały Rady Parafialnej,
- c) z własnej inicjatywy,
- d) na żądanie co najmniej 1/3 ogólnej liczby parafian, mających prawo uczestniczenia na zebraniu parafialnym.

§ 28

Zebranie parafialne odbywa się w świątyni.

§ 29

Prawo udziału w zebraniu parafialnym przysługuje wszystkim członkom kleru i służbie kościelnej oraz parafianom obojga płci, którzy ukończyli 18 lat życia.

§ 30

O terminie zwołania zebrania parafialnego proboszcz ogłasza w świątyni w czasie nabożeństwa przez dwie kolejne niedziele poprzedzające zebranie, oraz umieszcza na tablicy ogłoszeń odpowiednie zawiadomienie. W zawiadomieniu tym powinny być wymienione: czas, miejsce zebrania oraz jego porządek dzienny. Porządek dzienny układa proboszcz w porozumieniu z Radą Parafialną. Sprawy stanowiące przedmiot obrad są referowane przez proboszcza lub wyznaczonego przezeń referenta.

§ 31

Zebranie parafialne jest prawomocne przy obecności proboszcza i co najmniej 1/5 parafian uprawnionych do udziału. W razie nieprzybycia na zebranie parafialnej przepisanej liczby parafian zebranie odbywa się w drugim terminie, podanym w ogłoszeniu, bez względu na ilość obecnych parafian.

§ 32

Na zebraniu parafialnym przewodniczy proboszcz. Czynności sekretarza pełni osoba wybrana przez zebranie spośród parafian.

§ 33

Zebranie parafialne dokonuje wyboru Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej, delegatów na zebranie dekanalne, omawia i podejmuje uchwały w sprawach gospodarczo-finansowych

parafii oraz przyjmuje sprawozdania Rady Parafialnej.

§ 34

Uchwały zebrania parafialnego zapadają większością głosów w głosowaniu jawnym. W razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 35

Proboszczowi przysługuje prawo założenia sprzeciwu co do powziętej przez zebranie parafialne uchwały. W tym wypadku proboszcz przedstawia sprawę na rozstrzygnięcie Biskupa Diecezjalnego.

§ 36

Uchwały zebrania parafialnego wpisuje się do księgi protokołów, ponumerowanej i zaopatrzonej podpisem i pieczęcią dziekana. Protokoły zebrania parafialnego są podpisywane przez przewodniczącego i sekretarza zebrania oraz przynajmniej 5 osób spośród uczestników zebrania.

§ 37

Uchwały zebrania parafialnego odczytuje proboszcz w świątyni, w następną niedzielę lub święto po odbytych zebraniach.

§ 38

Uchwały zebrania parafialnego w sprawach dotyczących wyboru Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej, budowy, przebudowy i odnowienia świątyń i budynków parafialnych, zakładania i rozszerzania cmentarzy, sprawy dotyczące zbycia, nabycia lub wydzierżawienia majątku kościelnego wymagają zatwierdzenia Biskupa Diecezjalnego. Biskup Diecezjalny może uchylić każdą uchwałę zebrania parafialnego, jeśli uzna to za niezbędne dla wiary i Kościoła (St. Wewn. PAKP § 23, poz. 1).

VII. Rada Parafialna i Komisja Rewizyjna

§ 39

Do pomocy proboszczowi w prowadzeniu gospodarki parafialnej zebranie parafialne wybiera ze swego grona Radę Parafialną w składzie trzech członków: starosty cerkiewnego, jego zastępcy i skarbnika. W razie potrzeby wybiera się kandydatów na członka Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej. Kandydaci na starostę i pozostałych członków Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej winni uzyskać aprobatę proboszcza. Jeśli do parafii należy jedna lub więcej świątyń filialnych, liczba członków Rady może być zwiększona, aby do składu rady mogli wejść przedstawiciele z miejscowości posiadających świątynie filialne, którzy mogliby, w razie potrzeby wykonywać w świątyniach obowiązki starostów cerkiewnych.

§ 40

Zebranie parafialne wybiera również Komisję Rewizyjną w składzie trzech członków. Komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego. Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu wydanego przez Św. Sobór Biskupów.

§ 41

Na zebraniu parafialnym, które dokonuje wyborów Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej, przewodniczy delegat Biskupa Diecezjalnego. Protokół z zebrania przesyła się najpóźniej w ciągu jednego tygodnia za pośrednictwem dziekana Biskupowi Diecezjalnemu do

zatwierdzenia. Wybory stają się prawomocne po zatwierdzeniu protokołu przez Biskupa Diecezjalnego.

§ 42

Członkami Rady Parafialnej i Komisji Rewizyjnej mogą być wybierani parafianie znani ze swej pobożności i nienagannego trybu życia oraz często przystępujący do Spowiedzi i św. Eucharystii.

§ 43

Radę Parafialną i Komisję Rewizyjną wybiera się na okres 3 lat.

§44

Rada Parafialna pomaga proboszczowi w zarządzaniu majątkiem kościelnym i w rozstrzygnięciu wszystkich bieżących spraw parafii, a w szczególności troszczy się:

- a) o utrzymanie w należyтым stanie świątyń parafialnych, kaplic, cmentarzy i innych obiektów sakralnych, odpowiednie ich zaopatrzenie niezbędne dla odprawiania nabożeństw, jak również o należyty stan mieszkalnych i gospodarczych zabudowań parafialnych,
- b) o popieranie wszelkich spraw dobroczynności chrześcijańskiej w parafii, w szczególności przez organizowanie pieczy nad ubogimi i chorymi, nad wdowami i sierotami,
- c) o współdziałanie z klerem parafialnym nad podniesieniem poziomu życia religijnego i stanu moralnego parafii. Rada Parafialna przedstawia zebraniu parafialnemu sprawozdanie ze swej działalności.

§ 45

Przewodniczącym Rady Parafialnej jest z urzędu proboszcz, który zwołuje posiedzenie Rady, kieruje obradami oraz prowadzi w imieniu Rady wszelką korespondencję. Przewodniczący zwołuje Radę Parafialną w miarę potrzeby, nie mniej niż raz na kwartał. Przewodniczący jest obowiązany zwołać Radę Parafialną na wniosek połowy jej członków lub na żądanie Komisji Rewizyjnej.

§ 46

Posiedzenie Rady Parafialnej jest ważne przy obecności co najmniej 1/2 jej członków, w tej liczbie przewodniczącego.

§ 47

Działalność Rady Parafialnej podlega nadzorowi Biskupa diecezjalnego, któremu przysługuje prawo rozwiązania Rady. W razie nie wywiązywania się Rady Parafialnej ze swych obowiązków lub działalności niezgodnej z jej założeniami. Biskup Diecezjalny na wniosek proboszcza może rozwiązać Radę Parafialną i zarządzić nowe wybory względnie wykluczyć ze składu rady poszczególnych członków.

§ 48

Praca członków Rady Parafialnej Komisji Rewizyjnej jest pracą honorową bezpłatną.

§ 49

Kandydaci do Rady Parafialnej i Komisji rewizyjnej zastępują członków, wybywających z ich składu, w kolejności według głosów, otrzymanych przez ich na zebraniu wyborczym.

§ 50

Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad działalnością Rady Parafialnej i co najmniej raz na

kwartał, a w razie potrzeby częściej, przeprowadza kontrolę stanu kasy i sprawdza celowość dokonanych wydatków. Czynności Komisji Rewizyjnej określa jej regulamin (patrz § 40. p. I).

VIII. Starosta Cerkiewny

§ 51

Każda świątynia parafialna ma starostę cerkiewnego. Wszyscy starostowie cerkiewni w parafii wchodzi w skład Rady Parafialnej.

§ 52

Starostowie cerkiewni spełniają swe czynności pod kierownictwem proboszcza w ramach istniejących przepisów ogólnych.

§ 53

Przy parafiach zgodnie z § 41 Statutu Wewnętrznego działają Bractwa Cerkiewne oraz Bractwa Młodzieży Prawosławnej.

IX. Majątek Parafialny

§ 54

Majątek parafialny stanowią:

1. budynek świątyni parafialnej i innych świątyń znajdujących się na terenie parafii ze wszystkimi przynależnościami,
2. cmentarze parafialne wraz z kaplicami,
3. wszystkie nieruchomości i ruchomości, których użytkowanie jest przeznaczone na potrzeby kultu, świątyni, kleru, służby kościelnej lub celów dobroczynnych,
4. wszelkiego rodzaju ofiary, dary i zapisy na rzecz świątyni lub parafii w nieruchomościach, ruchomościach lub kwotach pieniężnych,
5. fundusze, pochodzące z ofiar za świece, składek parafialnych i wszelkich innych wpływów.

§ 55

Ogólne zasady przyjmowania, przechowywania i wydatkowania sum pieniężnych ustala Biskup Diecezjalny.

§ 56

Środki finansowe parafii powinny być przechowywane na parafialnych kontach bankowych. Do dysponowania środkami upoważnieni są proboszcz i dwóch członków Rady Parafialnej. Środki finansowe pogotowia kasowego są przechowywane przez proboszcza.

§ 57

Majątek parafialny dzieli się na:

- a) majątek przeznaczony wyłącznie na potrzeby świątyni, na cele kultu oraz na cele dobroczynne,
 - b) majątek przeznaczony do użytku i na potrzeby kleru parafii jako ich uposażenie.
- Określenie przeznaczenia majątku należy do Biskupa Diecezjalnego. Ofiary, dary i zapisy powinny być wykorzystywane zgodnie z wolą ofiarodawców.

§ 58

Majątek nieruchomy, przeznaczony na potrzeby świątyni, na cele kultu oraz na cele

dobroczynne, może być wydzierżawiony na mocy uchwały Rady Parafialnej zatwierdzonej przez Biskupa Diecezjalnego.

§ 59

Nadzór nad zarządem majątku parafialnego sprawuje dziekan z upoważnienia Biskupa Diecezjalnego. Ponadto zarząd ten podlega wszechstronnej kontroli Diecezjalnej Komisji Kontroli.

§ 60

Proboszcz Parafii składa Biskupowi Diecezjalnemu za pośrednictwem dziekana roczne sprawozdanie finansowo-gospodarcze.

X. Przepisy Końcowe

§ 61

Niniejszy Statut może być zmieniony na mocy uchwały Św. Soboru Biskupów. Statut niniejszy został przyjęty w dniu 9 XII 1998 roku na mocy Uchwały Nr 288. p. 13. Św. Soboru Biskupów PAKP.

Sawa, Prawosławny Metropolita Warszawski i całej Polski,
Szymon, Prawosławny Arcybiskup Łódzki i Poznański,
Adam, Prawosławny Arcybiskup Przemyski i Nowosądecki,
Jeremiasz, Prawosławny Arcybiskup Wrocławski i Szczeciński,
Abel, Prawosławny Biskup Lubelski i Chełmski,
Miron, Prawosławny Biskup Hajnowski,
Jakub, Prawosławny Biskup Supraski,
Grzegorz, Prawosławny Biskup Bielski.

Załącznikiem do Statutu Parafialnego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego jest Regulamin Parafialnej Komisji Rewizyjnej.

Regulamin Parafialnej Komisji Rewizyjnej

1. Komisja Rewizyjna wybierana jest zgodnie z obowiązującym Statutem Parafialnym PAKP na okres 3 lat.
2. Komisja Rewizyjna jest organem niezależnym od innych organów parafialnych.
3. Do zadań Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowo-gospodarczej parafii a w szczególności:
 - prawidłowości prowadzenia księgi finansowej,
 - zgodności zapisów księgi finansowej z dokumentami źródłowymi,
 - stwierdzenia, czy księga finansowa zawiera wszystkie operacje finansowe parafii,
 - sprawdzenie dokumentów finansowych pod względem merytorycznym, sprawdzenie zgodności księgi inwentarzowej majątku cerkwi ze stanem faktycznym,
 - sposobu gospodarowania majątkiem parafii,
 - prawidłowości przeprowadzania budowy i remontów, budynków sakralnych i domów parafialnych,
 - przeprowadzania kontroli stanu kasy,
 - sposobu przechowywania i zabezpieczania materiałów,
 - prawidłowości gospodarki świecami,

- prawidłowości prowadzenia ewidencji przychodowo - rozchodowej świąc,
4. Ustalenia Komisji Rewizyjnej są poufne.
 5. Proboszcz parafii ma obowiązek ustosunkowania się do ustaleń komisji oraz wyjaśnienia wszystkich stwierdzonych uwag.
 6. W przypadku powstania kwestii spornych Komisja Rewizyjna ma obowiązek poinformować biskupa diecezjalnego, który podejmie odpowiednią decyzję.